

Zamyšlení

Když se někdo zabývá včelařstvím, je včelař, kdo chytá ryby, je rybář. A veřejnosti je jedno, jestli se tomu věnuje ze záliby, nebo z profese.

Naše hobby má však smůlu, že je tam ono slovíčko „amatér“, které má v češtině poněkud **pejorativní přízvuk**: Když se lidé chtějí o někom vyjádřit s lehkým opovržením, řeknou „vždyť je to jen amatér!“. Možná i v tom je důvod, proč jsme v českém prostředí skoro v ilegalitě.

Přesnější by byl název „radiový experimentátor“. To je ovšem poněkud dlouhé, takže bychom to zkrátili na „radexátor“, nebo „radex“. To byl ovšem jen pokus o vtip.

Domnívám se, že jednou z nejhodnotnějších vlastností našeho hobby je **schopnost učit technickému myšlení**, k čemuž patří umět definovat problém, prostudovat odbornou literaturu, vyhledávat různá netradiční řešení a ověřovat je, a na závěr to vše zdokumentovat. Prostřednictvím našeho hobby se těmto cenným znalostem děti učí v zájmových kroužcích a klubech, v podstatě zábavnou formou. Pro vyhledávání netradičních řešení lze využívat např. brainstorming.

Z tohoto hlediska je **amatérské radio zábavně naučnou činností**, která umožňuje nenásilnou orientaci dětí směrem k budoucímu povolání v radiokomunikacích. Ovšem zdaleka ne všechny tyto děti si zaměstnání právě v radiokomunikacích najdou. Ale návyky, které prostřednictvím našeho hobby děti získávají (manuální zručnost, studijní schopnosti, znalost přírodních zákonů, schopnost používat matematiku, zacházení s přístroji, využívání internetu, znalost šíření radiových vln, atd.), budou pro ně užitečné i v jiných oborech, radiokomunikacím hodně vzdálených. Amatérské radio jim přitom zůstává jako krásné hobby pro celý život.

Takže jednou z možností, jak jít na děti a na jejich rodiče je tato: Využít toho, že rodiče většinou mají zájem na tom, aby se jejich dítě v životě uplatnilo, aby si našlo dobré zaměstnání. A upozorňovat je na to, že **naše hobby je skvělou příležitostí, jak dětem techniku přiblížit**.

Není dobré orientovat se při práci s dětmi výhradně na stavbu radiových přístrojů. **Nebraňme dětem ve stavbě i nf zesilovačů, zabezpečovacích a regulačních zařízení a dalších elektronických přístrojů.** Tak lze udržovat zájem dětí o elektroniku, tak se učí hledat návaznosti na další obory a navrhovat elektronická řešení.

Amatérské radio je vhodné i jako prostředek seberealizace v případě zdravotního postižení, stáří, nemožnosti vykonávat povolání, které by člověk vykonávat chtěl, apod. Amatérské radio je příležitostí chovat se ekologicky ke svému okolí (napájení z obnovitelných zdrojů, používání jen nezbytně nutného výkonu, radioamatérské cykloexpedice, nové využití starších zařízení, atd).

Další možností jak získávat zájem dětí, je **využívat jejich přirozené soutěživosti.** V soutěžích mladých talentů soutěžící může z regionálního kola postoupit do národního finále, z něj do mezinárodních soutěží. Všude dostává věcné ceny, někdy i stipendium, někdy i nabídky na zahraniční stáž a podobně.

Děti nás až tak moc nepotřebují. Co od nás potřebují je v podstatě jen ta první jiskra, zážeh, pak už si všechno vyhledají a nastudují samy.

Rozhlasové reportáže z našich akcí bohužel někdy vyznívají až kontraproduktivně. Co jim předvádíme? Volací znaky, pět-devět a nic víc. Veřejnosti to už musí připadat jako anachronismus. Nevysvětlujeme lidem, proč ještě v době mobilů takhle blbneme, co nám to přináší. A bohužel nic jiného reportérům nenabízíme. Měli bychom jim říci: „Tak tohle jsem si postavil, umí to tohle a tohle, hodně jsem se při tom naučil ...”

Fotbalisti a jiní sportovci se učí jak mluvit na mikrofon, aby to bylo pro veřejnost zajímavé. My to neumíme, měli bychom si vypůjčit jejich poradce.

QRP je mimořádně vhodné i pro děti a mládež, protože **je levné** (lze používat i starší součástky), **je bezpečné** (stačí bateriové napájení) a **je velmi efektivní** (brzy jsou vidět konkrétní výsledky). **Navazování spojení s použitím vlastnoručně zhotoveného zařízení a dobré antény je vzrušující dobrodružství.**

Zájmové kroužky, kluby i jednotlivci lze **podporovat** zasíláním elektronických součástek, měřidel, přístrojů. Materiál ochotně poskytují mnozí radioamatéři zdarma, jen za poštovné.

Než připravovat k vydání papírovou příručku, je dnes mnohem vhodnější vytvářet **webovou stránku**, s průběžnou inovací a uváděním odkazů na další zajímavé stránky. Vyžaduje si to ovšem neustálou, systematickou a kvalitní péči. Mnoho textů, které by měly být obsaženy na této webové stránce není potřeba psát, protože jsou již dávno napsány, stačí je jen aktualizovat.

Chtělo by to vytvořit krátké propagační DVD, cílené na úředníky MŠMT, krajských a městských úřadů, na ředitele škol a Domů dětí, na představitele nadací, podnikatele, sponzory. Toto DVD by mělo **velmi svižnou formou** předvést, jak může vypadat radioamatéřská činnost dětí, počínaje rozebíráním starších přístrojů a získáváním cenného materiálu zdarma, s tříděním součástek a se základy elektrických měření, se stavbou nejjednodušších elektronických přístrojů, nácvikem morse a radiového provozu, stavbou antén v přírodě, vysíláním CW i jinými způsoby pod dohledem dospělého, stavbou soutěžního exponátu pro technickou soutěž, účastí v prestižní zahraniční soutěži s předáním věcné ceny.

Měla by tam být zmínka o možnosti vyplácení finančních odměn pro lektory, kteří se mladým soutěžícím věnují. Též o tom, že znalosti a vědomosti, získané prostřednictvím radiového experimentování, jsou využitelné po celý život, v nejrůznějších povoláních. Též o tom, že amatérské radio odjakživa bylo a je královnou všech hobby.

Velmi stručně by tam měla být zmíněna stoletá historie amatérského radia, skutečnost že mnoho vynálezců byli a jsou původem radioamatéři, že mezi kosmonauty, politiky, podnikateli a známými osobnostmi v celém světě je spousta radioamatérů. A jen tak mimochodem by mělo být zmíněno, že CW je stále živé a jaké jsou jeho výhody i dnes. Mohla by tam být předvedena stavba nejjednoduššího vysílače s jedním výkonovým tranzistorem, s komentářem asi tohoto znění: „S několika běžnými součástkami lze postavit zařízení, se kterým v případě nouze navážete telegraficky spojení, třeba až na jiný kontinent“.

Scénář, stříh, komentář by měly být udělány **na vysoké úrovni**, účinnost tohoto DVD při jednání s úředníky a podnikateli na tom bude maximálně záviset.